

Asia: VM/1709/00.01.00.01/2016 VM098:00/2016

Lausuntopyyntö julkisen hallinnon tiedonhallinnan sääntelyn kehittämistä selvittäneen työryhmän raportista

Yleiset kommentit raportista

Yleiset kommentit raportista

Pidän erittäin tarpeellisena että tiedonhallinnan lainsäädäntöä uudistetaan vastaamaan julkisen hallinnon toimintaympäristön muutoksia. Tiedonhallinnan keskeisen sääntelyn kokoaminen yhteen yleislakiin julkisen hallinnon tiedonhallinnan koko elinkaari huomioiden sekä sääntelyn yhtenäistäminen ja yksinkertaistaminen viranomaisen hallussa olevista tietoaineistoista ja asiakirjoista säilytysmuodosta riippumatta on tarpeellista ja tervetullutta parannusta. Yhdistämällä ja kokoamalla tiedonhallintaan liittyvät arviointi-, suunnittelu- ja kuvaamisvelvollisuudet yhteen lakiin niin että velvollisuudet palvelevat useita käyttötarkoituksia, uskon että tavoite toteutuessaan yhdellä kuvauskokonaisuudella palvelee käyttötarkoituksia. Prosessiajattelun vahvistaminen viranomaisten välillä on aiheellista. Olen samaa mieltä työryhmän kanssa monitasoisen ja soveltamisalaltaan vaihtelevasta sääntelymallista että sitä tulee uudistaa ja sen tulisi perustua lakiin.

Kommentit raportin 5 luvusta

Kommentit osasta 5.1 Tiedonhallintaa koskevan sääntelyn soveltamisaloista

Samaa mieltä: Tiedonhallintaa koskevan yleislain tasoisien sääntelyn asiallisen soveltamisalan tulee kohdistua tiedonhallinnan koko elinkaareen. Sääntelyn tulee tukea tiedon tehokasta keräämistä, hyödyntämistä, luovuttamista, turvallista käsittelyä säilyttämistä, arkistointia ja tuhoamista. Sääntelyn tukemisella laadun parantamisessa julkisessa hallinnossa, uskon että voitaisiin hoitaa vähemmällä määrällä tietovarantoja (rinnakkain samaa/samantyyppistä tietoa). Organisatorinen soveltamisalan yhdenmukaistaminen hyvä asia.

Ongelmallisena voidaan pitää jos asiakirjahallinnon ja tietohallinnon käsitteillä pyritään ohjaamaan organisaatioiden sisäisen hallinnon järjestämistä?

Kommentit osasta 5.2 Tiedonhallinnan suunnittelu ja kuvaaminen

Ehdottoman tärkeää että yhdistetään arviointi-, suunnittelu- ja kuvaamisvelvollisuudet yhteen lakiin, jolloin velvollisuudet palvelee useita käyttötarkoituksia. Toivottavasti tavoite toteutuu suunnitteluvollisuuden selkeillä säännöksillä (yhtymäkohta kuvaamisvelvollisuuteen).

Suunnittelu-, arviointi- ja kuvaamisvelvollisuuksien yhdenmukaistaminen = hallinnollisen taakan keventäminen, prosessien digitalisointia ym. toteutuminen. Rinnakkaisen sääntelyn purkaminen tervetullutta uudistusta.

Kommentit osasta 5.3 Tietoturvallisuus

Monitulkintaisuus = selkeä kehityskohde. Salassa pidettävien tietojen luokittelun yksinkertaistaminen, riskienhallintaa koskeva sääntelyn täsmentäminen ja riskiarvion perusteella tehtävät tietoturvallisuustoimenpiteiden tuominen lakiin on hyvä parannus. Ehdotettavat muutokset kokonaisuudesta näen hyvänä parannuksena.

Kommentit osasta 5.4 Tietoaineistojen muodostaminen ja vastuut

Asiakirjan termi ja sisältö vaihtelee eri laeissa. Muuttuminen asiakirjapohjaisesta tiedonhallinnasta tietoaineistojen hallinnaksi on aiheuttanut paljon "harmaita hiuksia" asianhallinnan ammattilaisille. Samaa mieltä, että tulisi harkita, onko lainsäädännössä tarpeen määrittellä tietoaineiston käsite yksilöimään asiakirjaa laajempien aineistojen tiedonhallintaa. Asiakirjan, tietovarannon ja tietojärjestelmän käsitteiden suhdetta toisiinsa ja tietoaineiston käsitteeseen tulisi selkiyttää ja määrittelyä yhtenäistää yhteentoimivuuden sekä lainsäädännön yhtenäisyyden varmistamiseksi = olen samaa mieltä.

Kommentit osasta 5.5 Tietojen ja tietojärjestelmien yhteentoimivuus

Tiedonhallinnan yleislaissa säädettäisiin tietojärjestelmien yhteentoimivuuden edistämisestä ja varmistamisesta: rajapintakuvausten lähtökohtainen pakollisuus (poikkeus vain erityisistä syistä), tietovarantojen tietoja hyödynnetään useassa viranomaisessa säännöllisesti, hyödyntämismahdollisuus eri käyttötarkoituksiin, tietojen luovuttaminen rajapinnan kautta. Ei erityislainsäädäntöä vaan asiasta voidaan säätää yhdessä yleislaissa. Julkisen hallinnon yhteiset tietomäärittelyt (sanastot, luokitukset, koodistot, tunnukset, tietomallit) organisointi ja hallintamalli, keskeisimmät käsitteet yleislakiin ja yhtenäistää tältä pohjalta määrittelyt erityislainsäädännössä ja asetuksissa. Myös hallinnon yhteinen sanastotietovaranto tulisi muodostaa (vastuutaho ja resurssit)

Kommentit osasta 5.6 Tietoaineistojen julkisuus ja salassapito

-

Kommentit osasta 5.7 Tiedonsaanti asiakirjoista ja tietoaineistoista

"Julkisuuslaki 3 luku: tiedonsaantioikeus perustuu viranomaisen harkintaan tilanteessa, jossa pyydetty tiedot eivät ole salassa pidettäviä, mutta tietojen luovuttamiseen liittyy ehtoja." aiheuttaa sekaannuksia, joten tähän toivoisi parannusta. VRK: luovutusrajoitukset (henkilötietojen suoja).

Julkisuuslain ja tiedonhallintaa koskeva yleislainsäädäntö = selkeät perusteet viranomaisten välisille luovutuksille ilman erityislainsäädäntöä (=tarve salassapitosääntelystä poikkeaminen. Samaa mieltä että tarpeettomasta henkilötietojen suojaan liittyvillä perusteilla säädetyistä erityissäännöksistä voitaisiin luopua. Yhtenäiset käytännöt (=tiedonhyödyntäjien tarpeet)

Lainsäädännön kehittäminen: julkisuuslain tietopyyntöjen käsittelyä koskevaa sääntelyä sekä siihen liittyvää muutoksenhakuamenettelyä selkeytettäisiin. Yleis- ja erityislainsäädäntö rajoittaa usein tietojen luovuttamista, lain tulkinta on vaihtelevaa = selkeyttä kaivattaisiin. Lupaprosessin kuvaaminen. Tietoaineiston kuvaukset.

Kommentit osasta 5.8 Tietoaineistojen säilyttäminen ja arkistointi

Perustuslakivaliokunnan lausunto henkilörekisteriin sisältyvien asiakirjojen säilyttämisestä ja siihen liittyvästä lakisääteisyysvaatimuksesta ja Arkistolaki: arkistonmuodostaja määrää sen tehtävien hoidon tuloksena kertyvien asiakirjojen säilytysajat, eivät ole linjassa. Arkistolaki 8.3 § pysyvä säilyttäminen: arkistolaitos määrää. Arkistolaki vanhentunut ja eri laissa on erilaisia tulkintoja. Selkeyttä kaivataan säilyttämiseen.

Kommentit osasta 5.9 Tietohallinnon ja tiedonhallinnan ohjaus

Yhtenäinen ja selkeän kuva: mitä yhteentoimivuuden kuvauksilla ja määrittämisellä tarkoitetaan, tätä kehittämällä.

Kokonaisarkkitehtuurityön jatkuminen ja kehittäminen edelleen julkisessa hallinnossa.

Aiheellista, että tietohallintolain yhteentoimivuuden kuvauksia ja määrittämisä koskevat säännökset on uudistettava ja niitä on täydennettävä rajapintoja koskevilla säännöksillä. Tulkintaongelmat pois.

Tietohallintohankkeita koskeva arviointimenettelyn sääntely sisällytettävä TA -lainsäädäntöön.

Kommentit muutosehdotusten priorisoinnista

Mitä muutosehdotuksia olisi mielestänne priorisoitava valmistelussa?

-

Muut tarpeelliset toimenpiteet

Millä muilla toimenpiteillä, lainsäädännön uudistamisen lisäksi, katsotte olevan merkitystä julkisen hallinnon tiedonhallinnan kehittämisessä?

Ohjausta ja neuvontaa kuntakentälle suoraan. Verkostoitumista enemmän kuntakentillä tiedonhallinnan kehittämistyöhön. Kuntakentällä tulisi enemmän ottaa johtoryhmiin mukaan tiedonhallinnasta vastaavat, tietosuojavastaavat, asianhallinnasta vastaavat henkilöt = yhteistä keskustelua ja suunnittelua enemmän. Ammattitaitoiset henkilöt yhteen kehittämistyöhön.

Työryhmän ehdotusten vaikutukset

Yleiset kommentit vaikutuksista

Selkeyttää, tuo läpinäkyvyyttä.

Taloudelliset vaikutukset

Kustannustehokkaampaa

Vaikutukset viranomaisten toimintaan

Selkeyttää viranomaisten toimintaa

Yhteiskunnalliset vaikutukset

Uskon että ainakin selkeyttää myös yhteiskunnallisesti

Rönkä Arja
Kiuruveden kaupunki